

نشست تخصصی با عنوان " بررسی وضعیت بازار کار " با سخنرانی آقای مهران بهنیا در روز دوشنبه مورخ ۹۴/۰۲/۲۸ در محل مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی با حضور جمعی از متخصصین، صاحبان نظران برگزار شد .

ایشان در این نشست به بررسی فصلی تعداد شاغلان کل کشور در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۹۳ پرداخته و بیان نمودند؛ در دو فصل ابتدایی سال ۱۳۹۲ میزان اشتغال به بیش از ۲۲ میلیون نفر رسیده است و این میزان اشتغال بین سالهای ۱۳۸۴-۱۳۹۳ بی سابقه بوده است و با توجه به وضعیت اقتصادی آن سال تعجب برانگیز است. همچنین میزان اشتغال سال ۱۳۹۳ در فصول مختلف سال کم نوسان بوده است و نسبت به سال ۱۳۹۱ و فصول سوم و چهارم ۱۳۹۴ افزایش داشته است. در اینجا به دنبال یافتن پاسخ برای دو سؤال ذیل می باشیم:

۱. علت افزایش اشتغال در دو فصل ابتدایی سال ۱۳۹۲ چیست؟

۲. آیا افزایش نسبی اشتغال در سال ۱۳۹۳ نسبت به فصول انتهایی سال ۱۳۹۲ و نسبت به متوسط دوره ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۱ ناشی از بهبود شرایط اقتصادی است و آیا این افزایش اشتغال پایدار خواهد ماند؟

به منظور بررسی این موضوع آمار اشتغال در هر فصل را به صورت دقیق بررسی نموده و همچنین پویایی بازار کار را تا حد امکان شناسایی کرده ایم و ماحصل آن نتایج ذیل می باشد:

تعداد ورود به جمعیت شاغل (کل استخدامها) از فصول ابتدایی ۱۳۹۰ به بعد در یک روند نزولی تا سال ۱۳۹۳ کاهش یافته است. بطوری که میانگین کل استخدامها در دوره ۹۰ تا ۹۳ نسبت به دوره ۸۴ تا ۸۹ بیش از ۴۰۰ هزار نفر کاهش یافته است که بیش از ۱۰٪ کل استخدام هایی است که در هر فصل انجام می شود.

همچنین تعداد کل استخدام‌ها در دو فصل ابتدایی سال ۱۳۹۲ نسبت به فصول مشابه سال ۱۳۹۱ تفاوت چندانی ندارد. لذا نمی‌توان افزایش اشتغال این دو فصل را ناشی از افزایش ورود به جمعیت شاغل دانست.

تعداد ورود جدید به جمعیت شاغل (شغل اولی‌ها) از فصول ابتدایی ۱۳۹۰ به بعد نسبت به فصول قبل کاهش معنی‌داری یافته و در یک روند نزولی تا سال ۱۳۹۳ کاهش داشته است که نشان می‌دهد بهبود نسبی شرایط اقتصادی در سال ۱۳۹۳ بر افزایش ایجاد شغل‌های جدید موثر نبوده است.

همچنین تعداد شغل اولی‌ها در دو فصل ابتدایی سال ۱۳۹۲ نسبت به فصول مشابه سال ۱۳۹۱ تفاوت چندانی ندارد. لذا نمی‌توان افزایش اشتغال این دو فصل را ناشی از ایجاد شغل جدید دانست.

در بررسی ورود به جمعیت شاغل با توجه به آمار مشاهده نمودیم افزایش اشتغال نسبت به سال قبل تفاوت چشم‌گیری نداشته است و در نتیجه می‌توان چنین استنباط نمود که خروج از بازار کار در سال ۱۳۹۲ کاهش یافته است.

همچنین در خصوص افزایش نسبی اشتغال در سال ۱۳۹۳ نسبت به فصول انتهایی سال ۱۳۹۲ می‌توان بیان نمود خروج از جمعیت شاغل به مقادیر قبلی بازنگشته است و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید نیز نسبت به سال‌های قبل کاهش یافته است. لذا اگر نگاه خوشبینانه اتخاذ نشود، نمی‌توان این شرایط را متأثر از بهبود وضعیت اقتصادی دانست که این شرایط می‌تواند یا ناشی از فضای انتظاری بازار کار از سمت کارفرمایان باشد که از ابتدای سال ۱۳۹۲ و در اثر تغییرات فضای سیاسی-اقتصادی کشور تعدیل نیرو را به تاخیر انداخته‌اند، یا می‌تواند بیانگر خروج از رکود باشد که سبب شده کارفرمایان ابتدا به حفظ نیروی کار خود اقدام نمایند اما قطعا ورود به بازار کار کاهش یافته است که بیانگر کاهش ایجاد شغل جدید نسبت به دوره‌های قبل است.

در خصوص تحولات نرخ بیکاری شایان ذکر است در فصل پاییز ۹۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۶۳۴ هزار نفر و در فصل زمستان ۹۳ نسبت به فصل مشابه سال قبل، یک میلیون و ۴۱۷ هزار نفر به جمعیت فعال اضافه شده است.